

Seat No. _____

HAL-16080002030304

M. Com. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F. 2016)

Examination

June - 2023

Human Resource Management

Time : **2:30** Hours / Total Marks : **70**

- 1 માનવ સંસાધન સંચાલનની પ્રકૃતિ, હેતુઓ અને તેની સુસંગતતા વિશે હાલના સંજોગોમાં વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 20

અથવા

- 1 માનવ સંસાધન સંચાલન વિશે સમજાવી તેના કાર્યો અને હેતુઓ પણ સમજાવો. 20
- 2 માનવ સંસાધન આયોજનના અવરોધો સમજાવો અને અસરકારક આયોજન માટે આવશ્યક બાબત જણાવો. 20

અથવા

- 2 માનવ સંસાધન આયોજનની પ્રક્રિયાની વિગતવાર ચર્ચા કરો. 20
- 3 કર્મચારીઓની પસંદગીમાં સામેલ વિવિધ પગલાં સમજાવો. 15

અથવા

- 3 તાલીમ એટલે શું? તાલીમની પદ્ધતિઓ સમજાવો. 15
- 4 ફરિયાદ નિરાકરણ કેવી રીતે થાય છે? ફરિયાદ નિવારણની પ્રક્રિયાને સમજાવો. 15

અથવા

- 4 ઔદ્યોગિક અશાંતિ અને વિવાદો માટેના વિવિધ ઉપલબ્ધ પગલાંઓનું મૂલ્યાંકન કરો. 15

ENGLISH VERSION

1	Elaborate about the nature and objectives of Human Resource Management and its relevance in present scenario.	20

OR

1	Define Human Resource Management? What are its functions and objectives?	20

2	Explain the barriers of Human Resource Planning. Bring out the requisites for effective planning.	20

OR

2	Discuss in detail the process of Human Resource Planning.	20

3	Explain various steps involved in the selection of personnel.	15

OR

3	What is Training? Explain the methods of training.	15

4	How is grievance redressed? Explain the grievance redressal procedure.	15

OR

4	Evaluate the various available measures for industrial unrest disputes.	15
-